

15.06.2020 r., 22.06.2020 r. poniedziałek Zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów z języka rosyjskiego.

Temat: **Najpopularniejsze pamiątki rosyjskie.**

To obszerny temat, dlatego będziemy się nim zajmować na tych i kolejnych zajęciach. Jedną z najpopularniejszych pamiątek, które możemy przywieźć z Rosji są matrioszki, o których już mieliśmy zajęcia. Oprócz nich znane są także:

1. **Samowar** – urządzenie do przygotowywania herbaty, charakterystyczne szczególnie dla Rosji. Klasyczna konstrukcja składa się ze zbiornika na wodę, przez który przechodzi pionowo rura na węgiel drzewny, z rusztem u dołu. W dolnej części zbiornika samowara znajduje się kranik do spuszczenia wody, a u góry miejsce na czajniczek na esencję. Znane w świecie wytwórnie samowarów znajdują się w Tule, Moskwie i Petersburgu. Trudno wyobrazić sobie tradycyjną rosyjską ceremonię picia herbaty bez samowara. Rosyjski samowar ma prawie 300 lat, słowo „samowar” znaczy po rosyjsku „coś, co samo gotuje (warzy)”. Współczesne samowary zamiast podgrzewania wody węglem drzewnym wykorzystują do tego celu elektryczne grzałki. W Tule, przy tamtejszej fabryce samowarów, znajduje się muzeum tulskich samowarów.

2. **Walonki** – to ciepłe buty wołokowe ze spłśnionej owczej wełny. Pierwsze walonki pojawiły się w Rosji w końcu XVIII wieku. Były wtedy bardzo drogie, nosili je bogaci ludzie. Nogi w walonkach nie marzną nawet przy bardzo niskiej temperaturze. W 2001 roku otwarto w Moskwie muzeum walonek, a w 2007 roku na Syberii pojawił się trzymetrowy pomnik walonek. W ostatnich latach walonki stały się bardzo modne nie tylko w Rosji, lecz także w całej Europie.

3. **Czapka – uszanka** - (także: uszanka, czasami zwana żartobliwie czapką uszatką) – ciepłe zimowe nakrycie głowy, wykonane najczęściej z futra, z charakterystycznymi klapami chroniącymi uszy od mrozu. W XIX w. przy klapach pojawiły się troczki, które można zawiązać albo pod brodą (ulepszając ocieplenie uszu), albo na górze (odkrywając uszy). Uszanka wywodzi się z Rosji, ale Rosjanie prawdopodobnie zapożyczyli jej krój od Mongołów podczas średniowiecznej mongolskiej inwazji na Ruś Kijowską. Choć uszankę uważa się za typowo rosyjskie nakrycie głowy (w stereotypowym widzeniu świata tzw. prawdziwy Rosjanin powinien nosić właśnie taką czapkę), to futrzane czapki o podobnym kroju są rozpowszechnione także w Chinach, Północnej Korei, krajach Europy Wschodniej, w tym także w Polsce, oraz w krajach dawnego Związku Radzieckiego. Czapki uszanki to często spotykana część umundurowania zimowego służb policyjnych i wojskowych w krajach leżących w zimnym klimacie, takich jak Rosja i Polska. Czapki te są noszone przez Wojsko Polskie do dziś.

4. **Chochłoma** - drewniane przedmioty użytkowe, tradycyjna rosyjska sztuka zdobienia drewna, powstała w XVII wieku w rosyjskiej wiosce Chochłoma, wykonywane są do dziś przez znanych rosyjskich artystów. Malowane motywy owocowo-roślinne mieniają się złotem, czernią i czerwienią. Przygotowane do malowania drewniane przedmioty są suszone przynajmniej przez 7 godzin. Następnie drewno ostrożnie polewa się olejem schnącym. Całą procedurę powtarza się kilkakrotnie w ciągu dnia. Kolejnym etapem jest cynowanie, polegające na wcieraniu w drewno proszku aluminiowego przy pomocy skórzanego wacika, dzięki czemu drewno nabiera połysku. Do wykonania rysunku wykorzystuje się cienkie pędzle o różnej grubości oraz farby olejne. Gotowy malunek pozostawia się do wyschnięcia, a następnie traktuje lakierem. Ostatnim etapem jest hartowanie w piecu w temperaturze 160 stopni Celsjusza. Motywami typowymi dla stylu chochłomskiego są owoce jarzębiny i poziomek, kwiaty, a także ptaki, ryby i inne zwierzęta.

5. **Bałałajka** - rodzaj instrumentu muzycznego należącego do rodziny gitar, ludowy instrument rosyjski. Posiada trójkątny korpus rezonansowy i trzy struny. Współcześnie można spotkać zwłaszcza czterostrunowe i sześciostrunowe bałałajki. Bałałajka jako instrument ludowy, pojawiła się w Rosji w XVII w., prawdopodobnie przejęta od Mongołów. Początkowo miała tylko

dwie struny, trzecią dodano w XVIII w. Pod koniec XIX wieku rosyjski szlachcic Wasilij Wasiliewicz Andrejew rozpoczął ujednolicanie bałałajki do użytku orkiestrowego. Ustalił on wielkości i stroje instrumentów używane do dzisiaj. W tym czasie bałałajki zaczęły być wykonywane przez lutników.

6. **Gżel** - ogólna nazwa dla ceramiki wyrabianej w miejscowości Gżel w Rosji i okolicznych wsiach. Znajdują się tu duże pokłady gliny. Pierwsze warsztaty garncarskie powstały w okolicy już w XVI wieku. W połowie XVIII wieku zaczęto tu wyrabiać majolikę (dzbany, dzbanki, talerze) z kolorową dekoracją na białej powierzchni, a także ręcznie lepiące figurki. Ok. 1800 roku powstał pierwszy zakład wyrabiający naczynia z porcelany. W drugiej połowie XIX wieku w dekoracji zaczął przeważać niebieski kolor kobaltu, na niektórych wyrobach z dodatkiem złotej obwódki. Zakłady zaczęły stopniowo podupadać i ponownie odzyskały znaczenie dopiero w czasach ZSRR. Do chwili obecnej wytwarzane są tu rozmaite naczynia, figurki i inne wyroby porcelanowe i fajansowe.

Moi drodzy, to już ostatnie zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów z j. rosyjskiego w tym roku szkolnym. Bardzo dziękuję Wam za udział w tych zajęciach. Mam nadzieję, że choć trochę polubiliście język rosyjski i Rosję.

Życzę Wam udanych wakacji!!!